

Vergadering van
Commissie Onderzoek van de Rekening (COR)

Vergaderdatum
6 september 2017

Kenmerk

Status verslag
Concept

Verslaglegging door
Mevrouw E. Wijsman

Telefoonnummer
070 -

Verslag van de openbare vergadering van de Commissie Onderzoek van de Rekening gehouden op 6 september 2017 in het provinciehuis te Den Haag

AANWEZIG:

Voorzitter: de heer E. Braam
Griffier: mevrouw E. Pieters

VVD de heer Van Staalduinen
PvdA mevrouw Matil
PVV de heer Zwerus
CDA -
SP de heer Metselaar
D66 mevrouw Meurs
GroenLinks -
SGP en ChristenUnie de heer Schaapman (vanaf punt 5b)
50PLUS de heer Struijlaard
Partij voor de Dieren -

AFWEZIG:

CDA de heer Van der Bent
GroenLinks de heer Potjer

AANWEZIGE GEDEPUTEERDEN:

de heer Vermeulen

VERDER AANWEZIG:

Deloitte de heer Van Vugt
Deloitte de heer Van Koert

AGENDA:

- 2. Opening overlegvergadering**
- 2a. Mededelingen**
- 2b. Vaststellen agenda**
- 2c. Spreekrecht**
- 2d. Rondvraag**
- 3. Verslag vorige vergadering**
- 4. Conceptbesluitenlijst vorige vergadering**

- 5. Bespreekstukken**
- 5a. Presentatie**
- 5b. Ontwikkelingen financiële positie provincie Zuid-Holland**
- 6. Sluiting**

2. Opening overlegvergadering

De VOORZITTER opent de vergadering om 17.35 uur en heet de aanwezigen welkom. Er zijn geen berichten van verhindering ontvangen. Het quorum is aanwezig.

2a. Mededelingen.

Er zijn geen mededelingen.

2b. Vaststellen van de agenda

Als agendapunt 5a wordt een presentatie toegevoegd door de accountant. De agenda wordt met inbegrip van deze wijziging vastgesteld.

2c. Spreekrecht

Er hebben zich geen insprekers gemeld.

2d. Rondvraag

Er zijn geen rondvragen ingediend.

3. Conceptverslag Commissie Onderzoek Rekening 10 mei 2017

Er zijn geen opmerkingen. Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Conceptbesluitenlijst Commissie Onderzoek Rekening 10 mei 2017

Er zijn geen opmerkingen. De besluitenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.

5. Bespreekstukken

5a. Presentatie door de accountant

De heer VAN VUGT geeft een presentatie naar aanleiding van zijn analyse van de gegevens uit de database. De provincie heeft in het afgelopen jaar minder geld besteed, waardoor de groei van de reserves hoger is dan geraamd. Landelijk is dit overigens ook zo; de gezamenlijke provincies hebben 1,5 miljard euro minder besteed dan was geraamd. De financiële positie van de provincie Zuid-Holland is gezond en is fors verbeterd in de afgelopen jaren. Het eigen vermogen is vanaf 2010 tot heden met 85% gestegen tot 316 miljoen euro en de schuldenlast is met meer dan 40 miljoen euro gedaald; dit is een percentage van

11%. De nettoschuld per inwoner is gedaald naar 13 euro en de solvabiliteit van de provincie Zuid-Holland is sterk verbeterd, namelijk van 25% naar 44%. Vanaf 2010 is er 236 miljoen euro geïnvesteerd in vaste activa en 21 miljoen euro in deelnemingen. Ondanks de grote investeringen zijn de schulden, zelfs de langlopende, toch gedaald. Van de totale hoeveelheid investeringen van de provincie Zuid-Holland is 28% belast met schuld en 72% is betaald uit de reserves. Dit resulteert in een gezonde financiële positie. De provinciale opcenten zijn gedaald, hoewel deze nog steeds wel hoger liggen dan het gemiddelde van de andere provincies. Het risicoprofiel is met 13 euro per inwoner lager dan gemiddeld.

Mevrouw MEURS vraagt of er een relatie met de schulden is.

De heer VAN VUGT zegt dat dit losstaat van elkaar. De weerstandscapaciteit bedraagt 161 euro per inwoner. Dit is lager dan bij de andere provincies, maar er is meer dan voldoende capaciteit om een eventueel risico te dekken. Wat de EMU betreft, is door alle provincies bij elkaar 1,5 miljard euro minder uitgegeven dan begroot. Dit betekent dat alle provincies rijker geworden zijn. Het perspectief voor 2018 en verder is een forse economische groei, een nieuw kabinet en een lage rente. Voor de provincie Zuid-Holland betekent dit groei van de algemene middelen en de realisatie blijft achter bij wat is begroot, waardoor het eigen vermogen groeit en er minder geleend hoeft te worden. De groeischaalquote ligt boven de 200% in verband met investeringen in mobiliteit. De provincie is een kapitaalintensieve organisatie en daar hoort lenen bij. Daarom vindt hij de norm die hiervoor staat van 130% voor provincies minder logisch. De netto quote is gedaald van 75% naar 49% en daarom maakt de accountant zich geen zorgen over eventuele toename van de schuld. De provincie Zuid-Holland laat een goede solvabiliteit zien en het gaat er uiteindelijk om of de aflossingen en leningen op de lange termijn kunnen worden terugbetaald. Er zijn twee uitdagingen voor de provincie Zuid-Holland: realistisch ramen en plannen zodat de boeggolf verkleind wordt, en de keuze voor een strategie. De vraag daarbij is of het beleid geïntensiveerd moet worden of dat de uitvoeringscapaciteit vergroot moet worden of dat de lasten voor de burger verlaagd moeten worden. Het komend jaar zal in het teken van keuzes staan. Cruciaal daarbij is of de ambtelijke organisatie de maximale hoeveelheid investeringen aankan. Het komt erop neer dat bekeken moet worden of de keuzes moeten worden bijgesteld en of de capaciteit van de organisatie vergroot moet worden.

5b. Ontwikkelingen financiële positie provincie Zuid-Holland

De heer VAN STAALDUINEN is blij met de presentatie, die voor een deel zijn vraag heeft beantwoord. Hij is blij dat de provincie de komende tijd comfortabel in haar financiële jas zit. De brief die in juni is ontvangen, oogt wat summier, maar brengt wel in beeld welke maatregelen er genomen zijn om de inzichtelijkheid te vergroten. Gelukkig is er de laatste tijd veel gedaan en is de kwaliteit van de producten verbeterd. Het is belangrijk dat er concrete voorstellen komen om aan de slag te gaan om de forse post reserves te verlagen en daarom verzoekt hij een strategisch plan te maken hoe in de komende jaren de uitgaven kunnen worden gedaan, zodat de reserve omlaaggaat. Een uitdaging hierbij is de organisatie en de vraag of er voldoende capaciteit is om de investeringen te verwerken. Spreker verzoekt de portefeuillehouder aan te geven welke mogelijkheden er zijn om een

gestructureerd plan te maken om geld uit te geven, maar daarbij ook te letten op de uitvoeringscapaciteit van de organisatie.

Mevrouw MEURS sluit aan bij de vorige spreker en bedankt de accountant voor de heldere presentatie. Zij vraagt hem of dit nu het probleem gaat oplossen en leidt tot het vergroten van de realisatiekracht. Zij wil weten of de provincie Zuid-Holland nog steeds bovenaan het lijstje staat met provincies met onderbesteding. De acties voor het thema begrotingstechniek spreken haar deels aan. Ze vraagt of de provincie bezig is met risicostapeling en wat dat tot nu toe heeft opgeleverd.

De heer VAN VUGT toont mevrouw Meurs een overzicht van alle provincies, waaruit blijkt dat de onderbesteding bij de provincie Zuid-Holland veelal groter is dan bij andere provincies, maar dit heeft ook te maken met de manier van boekhouden. Ook in Noord-Brabant en Gelderland zijn er forse afwijkingen. Het EMU-saldo, dat de afwijking tussen uitgaven en inkomsten aangeeft, was minder dan geraamd. Wel staat de provincie Zuid-Holland redelijk bovenaan de lijst. In de brief met maatregelen staat dat een deel van het probleem in het politieke domein zit, namelijk de vraag wat men kan doen en welke uitdagingen de provincie wil aangaan in het licht van de financiële positie. De brief geeft antwoord op hoe je een scherp beeld krijgt op wat er wordt uitgevoerd en of men het tijdig in de gaten heeft als er afwijkingen zijn.

Gedeputeerde VERMEULEN vervangt de heer Van der Sande die vandaag afscheid heeft genomen als gedeputeerde. In de afgelopen tijd moest er bezuinigd worden, maar nu moet de provincie komen tot uitvoering. De provincie Zuid-Holland is niet de enige provincie die achterloopt, maar GS vinden dat er wel iets gedaan moet worden. Daarom ligt deze brief op tafel. De organisatie heeft op diverse punten al acties ondernomen. PS hebben voor een groot deel daaraan bijgedragen door een aantal voorstellen te doen en daar zijn GS al mee aan de slag gegaan. Zowel bij GS als bij PS ligt hier een opgave. De gedeputeerde zegt toe om bij de begroting terug te komen op de behoedzaamheidsreserves. Het is de vraag hoe de investeringen realistischer geraamd kunnen worden. Zijn collega Weber zal op het gebied van groen ook kijken of de uitgavenraming reëel is. Bij het programma Zuid-Hollandse infrastructuur zal bekeken worden of de uitgaven reëel geraamd zijn en er kunnen investeringsideeën opgehaald worden bij het netwerk. Als de provincie nieuwe keuzes maakt, dan is dat ook een politieke keus die deels over de periode heen zal gaan. Daarom is het goed om dit gesprek met de hele Staten te voeren. De gedeputeerde antwoordt mevrouw Meurs dat er een band zit tussen de realisatiekracht en het aantal plannen dat de provincie heeft. Het gaat erom of er voldoende mensen zijn om de investeringen uit te voeren. GS zeggen toe om aan te geven hoe het staat met de verschillende acties en komen met eigen voorstellen over wat er in deze periode nog gerealiseerd kan worden. De uitvoering ligt voor een groot deel bij de gedeputeerde zelf, omdat het veelal gaat om investeringen op het gebied van de infrastructuur.

Tweede termijn

De heer SCHAAPMAN vraagt de gedeputeerde, met het oog op de planning en de financiën, wat er zou gebeuren met een eventueel overschot.

Mevrouw MEURS vraagt de accountant of de organisatie van de provincie Zuid-Holland, die sterk gedecentraliseerd is, helpt bij de cultuurverandering of dat men daar dan juist tegenaan loopt.

Gedeputeerde VERMEULEN zegt dat voor deze periode is afgesproken dat het een gesloten systeem is, maar in een volgende periode zouden PS daar een andere keus in kunnen maken.

De heer VAN VUGT zegt dat de mate van zelfsturendheid van teams een integrale managementdiscussie moet zijn. Op zich maakt het niet uit welk besturingsmodel er is, maar het model van de provincie Zuid-Holland vraagt wel meer afstemming om met elkaar gezamenlijk de cultuur uit te dragen. Dit stelt hogere eisen aan een signaleringssysteem en monitoring moet op een andere manier worden vormgegeven. Dit stelt ook hoge eisen aan de competenties van medewerkers.

Gedeputeerde VERMEULEN zegt dat in de afgelopen periode is bekeken of **PZI** zou kunnen worden ingevoerd. Hierbij moet stevig worden samengewerkt tussen de afdelingen mobiliteit en **RPZ**. Je ziet nu dat de samenwerking tussen de verschillende afdelingen ook echt tot stand is gekomen.

De VOORZITTER bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en de gedeputeerde voor de vervanging. Hij constateert dat het document grondig is doorgenomen. De stukken zullen door de griffie nog worden nagezonden. Dit stuk zal ter discussie worden aangeboden aan de commissie Bestuur en Middelen en spreker zal daar melden dat de COR tevreden is over het stuk. De volgende vergadering is op 6 december 2017 om 17.30 uur.

7. Sluiting

De VOORZITTER bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 18.25 uur.